

Päivi Räsänen kd

Kirjallinen kysymys Helsingin yliopiston päätöksestä jäädyttää vaihtosopimukset israelilaisyliopistoihin

Eduskunnan puhemiehelle

Kahdenvälisiin sopimuksiin perustuva vaihto on keskeistä yliopistojen pyrkimyksissä lisätä opiskelijoiden ymmärrystä ja keskinäistä vuorovaikutusta. Opiskelijoiden lähettäminen Tel Aviin ja Jerusalemin heprealaiseen yliopistoon on ollut Helsingin yliopistossa keskeytyksissä viime lokakuussa tapahtuneesta terroristijärjestö Hamasin hyökkäyksestä lähtien ilmeisesti turvallisuussyistä, mutta nyt yliopisto on ilmoittanut jäädyttävänsä kaikki vaihtosopimukset israelilaisyliopistojen kanssa. Lisäksi se aikoo toteuttaa eettisen arvioinnin ennen vaihtojen käynnistämistä uudelleen.

Helsingin yliopisto on todennut, että kansainvälisten pakotteiden ja muiden rajoittavien linjausten puuttuessa yhteistyökumppaneiden valinta kuuluu keskeisesti akateemisen vapauden piiriin. Yliopisto kertoo, että sille on esitetty vaatimus myös tutkimusyhteistyön keskeyttämisestä israelilaisten tahojen kanssa, mutta se ei aio kuitenkaan rajoittaa tutkijoiden vapautta tehdä yhteistyötä israelilaisten tutkijoiden kanssa. Yliopistolaissa kirjataan, että "yliopistoilla on itsehallinto, jolla turvataan tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapaus. Itsehallintoon kuuluu päätöksentekaoikeus sisäiseen hallintoon kuuluvista asioista."

Kuitenkin yliopistojen autonomiasta riippumatta Helsingin yliopiston päätös on ristiriidassa hallituksen tavoitteiden kanssa antisemitismin torjunnasta ja yhdenvertaisuuden edistämisestä. Autonomian puitteissa ei ole oikein tehdä päätöksiä, jotka syrjivät opiskelijoita kansallisuuden perusteella. Samalla on syytä kysyä, onko Helsingin yliopisto jäädyttänyt opiskelijavaihdon minkään muun maan osalta, kuten Venäjän kanssa? Entä terroristijärjestön hallinnoiman Palestiinan alueen kanssa? Minkä viestin tämä päätös antaa Suomessa asuville juutalaisille opiskelijoille? Yliopiston tuore päätös on malliesimerkki siitä, kuinka antisemitismi käytännössä toimii.

Terroristijärjestö Hamasin hyökkäys aiheutti suurimman juutalaisten joukkotuhon sitten holokaustin. Hamasin hyökkäyksen ja Israelin puolustussodan seurauksena antisemitismi on ollut nousussa. Tuoreen selvityksen mukaan juutalaisiin kohdistuva syrjintä ja viharikollisuus on lisääntynyt Suomessa viime vuosien aikana. Yliopiston päätöksellä rangaistaan ja syrjitään kansanryhmään kuulumisen perusteella nuoria juutalaisia, joilla ei ole osaa Hamasin terrori-iskujen aloittamaan sotaan. Päätös edistää juutalaisvastaisuutta, ja se tulee sivistysmaassa perua pikaisesti.

Kirjallinen kysymys KK 232/2024 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millä keinoilla hallitus ohjaa yhteiskuntaa ja akateemisia yhteisöjä torjumaan antisemitismia ja

miten Helsingin yliopiston päätös vaihtosopimusten jäädyttämisestä israelilaisyliopistojen kanssa on linjassa hallituksen päätöksen kanssa antisemitismin torjunnasta ja yhdenvertaisuuden edistämisestä?

Helsingissä 11.6.2024

Päivi Räsänen kd